

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา
ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
The Development of Learning Achievement in History on The Ayutthaya
Kingdom Using Cooperative Learning for Pratomsuksa 5 Students

จิรภัทร ศักดิ์สิทธิ์กุลชัย
Chiraphat Saksitkulchai
โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ
Bansubnoineau School
e-mail: chiraphat.sak@gmail.com

Received: May, 12 2020

Revised: June, 5 2020

Accepted: June, 17 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) develop Prathomsuksa 5 students learning achievement in History using cooperative learning technique and 2) investigate the student satisfaction towards being taught History using cooperative learning technique

in learning climate, learning activities and benefits obtained. The study sample consisted of 23 Prathomsuksa 5 students of Bansubnoineau School in Muaklek District, Saraburi Province in the second semester, academic year 2019. The instruments used for collecting the data included a History learning achievement test to evaluate the student's knowledge of "The Ayutthaya Kingdom" and a questionnaire to survey the Prathomsuksa 5 student's satisfaction towards being taught History using cooperative learning technique.

The research results revealed that 1) the Prathomsuksa 5 students gained their learning achievement in History "The Ayutthaya Kingdom", after being taught using cooperative learning technique at 82.75 percent which was higher than the 75 percent criteria determined and 2) the students expressed their satisfaction towards studying History through cooperative learning technique at high level in whole and in part.

Keywords: Learning Achievement, Cooperative Learning Technique

---

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เมื่อโลกมีความเจริญก้าวหน้าก็ย่อมมีผลกระทบต่อสังคมเช่นกัน โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นการสร้างคนของประเทศให้มีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง โดยกระบวนการถ่ายทอดค่านิยมและเจตคติ ให้คนมีความรู้ความสามารถตามความจำเป็นและความมุ่งหวังของประเทศ เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่และมาตรฐานการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ การศึกษาของประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลง มาหลายยุคหลายสมัยเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ทำให้ระบบการศึกษาของไทยจำเป็นต้องมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเด็กไทย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข ซึ่งการที่จะพัฒนาเด็กไทยให้ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขนั้น การศึกษาจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดหลักการใหญ่ในหมวด 4 มาตรา 22 ว่า "การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ" (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2542)

สำหรับวิชาประวัติศาสตร์ เป็นวิชาหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มีความสำคัญ ทั้งนี้ เพราะถือว่าเป็นรากฐานของวิชาการทุกสาขา (สมศักดิ์ ชูโต, 2517: 12) และเป็นวิชาที่มีส่วนสำคัญต่อการสร้างคนให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้ความสามารถในการดำเนินชีวิต และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมปัจจุบันได้ และยังช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิต

อย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา และตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และสังคมโลก แม้ว่าวิชาประวัติศาสตร์จะเป็นวิชาที่มีคุณค่า แต่สำหรับวิชาประวัติศาสตร์ในประเทศไทยยังคงเป็นวิชาที่ไม่ได้รับความสำคัญ เนื่องจากคนทั่วไปมีความเข้าใจว่า ประวัติศาสตร์ คือ การศึกษาเรื่องราวในอดีต เรื่องราวของคนที่ยังตายไปแล้ว กับซากปรักหักพังของโบราณสถานและโบราณวัตถุต่าง ๆ ซึ่งมีอายุกว่าร้อยปี ก็ยังทำให้ประวัติศาสตร์ห่างไกลจากตัวนักเรียน อีกทั้งเนื้อหาสาระก็จะมีแต่ชื่อคน ชื่อสถานที่ เหตุการณ์ และช่วงเวลา ซึ่งจะต้องใช้การท่องจำ จึงทำให้วิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่ไม่น่าเรียนรู้ และน่าเบื่อหน่ายสำหรับผู้เรียน (ระวีวรรณ ภาคพรต, ม.ป.ป.: 1)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่มีจุดเน้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกคน มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สิ่งเหล่านี้จะเป็นการช่วยเพิ่มสมรรถภาพในการทำงานร่วมกัน และเป็นการฝึกฝนทักษะการทำงานกลุ่มให้นักเรียนด้วย ดังที่ปาสสัน กงตาล (2535: 20) ได้กล่าวว่า วิธีการจัดการเรียนแบบร่วมมือช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและเพิ่มพูนทักษะการทำงานของกลุ่ม นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดบรรยากาศที่นักเรียนพูดคุยกัน เป็นการช่วยให้ตัวนักเรียนเองและเพื่อนเข้าใจปัญหาชัดเจนมากขึ้น สามารถพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพจากงานที่กำหนดให้กลุ่มรับผิดชอบ เพราะการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมมือทำงานมากเท่าใดนักเรียนจะสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการทำงานร่วมกันมากขึ้นเท่านั้น

โรงเรียนบ้านชัยน้อยเหนือ ซึ่งจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2561 มีปัญหาด้านผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาประวัติศาสตร์ มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่นำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมาทำการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ ร้อยละ 75

การดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 46 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 23 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนจัดการเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 10 แผน รวมเวลาเรียน 10 ชั่วโมง (อาภรณ์ ใจเที่ยง 2550: 122-123)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา จำนวน 30 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการสอนด้วยตนเอง สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง รวม 10 คาบ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาสาระของหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นำมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องอาณาจักรอยุธยา โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ตามขั้นตอนของอาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 122-123)

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษางานวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา นโยบาย จุดเน้นของสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา

1.3 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ประวัติศาสตร์สมัยอาณาจักรอยุธยา

1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา จำนวน 10 แผน ได้แก่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการอยุธยาด้านการเมืองการปกครองสมัยตอนต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 พัฒนาการอยุธยาด้านการเมืองการปกครองสมัยตอนกลาง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการอยุธยาด้านการเมืองการปกครองสมัยตอนปลาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 พัฒนาการอยุธยาด้านเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 พัฒนาการอยุธยาด้านสังคม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ประวัติและผลงานของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 และสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ประวัติและผลงานของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและชาวบ้านบางระจัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 กิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ และทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านลำดับขั้นตอน ความเหมาะสมของกิจกรรม

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่ นายพิชญ์ วิจารณ์จิตต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ นางสาวนาตยา อ่อนทรวง ครู โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ และนายนนทิกศักดิ์ ผาผาย ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 23 คน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.2 สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร จำนวน 30 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายพิษณุ วิจารณ์จิตต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ นางสาวนาตยา อ่อนทรวง ครู โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ และนายนนทศักดิ์ ผาผาย ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.0 ถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความสอดคล้อง ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.0 ทุกข้อ

2.7 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบเป็นรายข้อ ได้ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.48-0.78 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.26-0.43 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.81

2.8 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบวัดความพึงพอใจ

แบบสอบถามการวัดความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา จำนวน 10 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ แล้วจึงดำเนินการการสร้างแบบทดสอบความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 10 ข้อ

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจ ไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่ นายพิชญ วิจารจิตต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซบน้อยเหนือ นางสาวนาคยา อ่อนทรวง ครูโรงเรียนบ้านซบน้อยเหนือ และนายนนทิกศักดิ์ ผาผาย ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ตรวจสอบถึงความถูกต้องแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item - Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1 ทุกข้อ

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านซบน้อยเหนือ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน แล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

3.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านซบน้อยเหนือ ที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 23 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขั้นตอนการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง

2. เมื่อทำการสอนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบผู้เรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่ผู้วิจัยได้ทำการสร้างขึ้น และทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

3. ตรวจสอบคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา แล้วบันทึกคะแนน นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ และคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มาวิเคราะห์ผลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละและเทียบกับเกณฑ์ผ่านร้อยละ 75

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด: 2541)

ระดับ 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ระดับ 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 75 มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 82.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า นักเรียนผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 75 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

อภิปรายผล

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา คิดเป็นร้อยละ 82.75 ตามเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 75 ที่ตั้งไว้ แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถพัฒนาทักษะทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ได้ดี ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อาจเป็นเพราะว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีขั้นตอนการสร้างตามหลักและแนวทางในการจัดทำเป็นอย่างดี ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น เนื้อหาสาระ จุดประสงค์ กิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับระดับของนักเรียน จากเหตุดังกล่าวทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านซันน้อยเหนือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นภายในกลุ่ม โดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะมีบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจน มีความรับผิดชอบร่วมกันทุกคนเพื่อเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม สอดคล้องกับ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542: 38) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียน ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน คนที่เก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ดังนั้น ความสำเร็จและความล้มเหลวของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน จึงก่อให้เกิดบรรยากาศให้นักเรียนได้พูดคุย แลกเปลี่ยน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ส่วนการเรียนแบบปกตินั้นจะไม่มีกำหนดให้มีการจัดกลุ่มผู้เรียน โดยคล้อยตามความสามารถของนักเรียน ในการทำกิจกรรมนักเรียนที่เก่งจะเป็นผู้ทำกิจกรรม ส่วนนักเรียนที่อ่อนจะคอยปฏิบัติตามคนที่ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เมื่อพิจารณาผลของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกฎความพึงพอใจที่ นฤมล มีชัย (2535: 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบนั้น ๆ ด้วยใจรัก มีความกระตือรือร้นในการทำงาน พยายามตั้งใจทำงานให้บรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความสุขกับงานที่ทำและมีความพึงพอใจ เมื่องานนั้นได้ผลประโยชน์ตอบแทน ดังนั้น จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจต่อ

การเรียนรู้ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านชั้นน้อยเหนือ ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา มีความพึงพอใจในการเรียน อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ดังนั้น จึงควรส่งเสริมวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือต่อไป เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีแผนในการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น 10 แผน ซึ่งครูจะต้องทำความเข้าใจและควบคุมเวลาในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน และสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้วิจัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม ในช่วงชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรนำวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้วิจัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

2.3 ควรมีการวิจัยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระอื่น ๆ

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

นฤมล มีชัย. (2535). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.

ปสาสน์ กงตาล. (2535). การเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนรู้. **วารสารศึกษาศาสตร์.** 15 (9), 19-22.

รวีวรรณ ภาคพรต. **สอนประวัติศาสตร์อย่างไรให้สนุก: ระดับประถมศึกษา.** ม.ป.ท., ม.ป.ป. (อัดสำเนา).

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: บริษัทต้นอ้อ 1999 จำกัด.

สมศักดิ์ ชูโต. (2550). **ปรัชญาประวัติศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: พิชฌเนศ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.**

กรุงเทพมหานคร.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง).** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.